

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **J. G.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem,
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupený Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem,
sídlem Řetězová 195/2, 405 02 Děčín I,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2017, JID: 106262/2017/KUUK/Píš,
č. j. 903/DS/2016,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 28. 6. 2017, č. j. 903/DS/2016, JID: 106262/2017/KUUK/Píš, **se pro vadu řízení zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2017, JID: 106262/2017/KUUK/Píš, č. j. 903/DS/2016, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mostu (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 5. 1. 2017, č. j. MmM/009639/2017/OSČ-P/PŠ, jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil porušením § 10 odst. 3 téhož zákona, když dne 24. 12. 2014 v 13:40 hodin v Mostě, v ulici Topolová, jako provozovatel vozidla tov. zn. Škoda Octavia, reg. zn. „X“, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť blíže nezjištěný řidič stál s výše uvedeným vozidlem v působnosti vodorovné dopravní značky V 12c „Žlutá čára souvislá – Zákaz zastavení“, a tím porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Dále žalobce dne 4. 2. 2015 v 19:45 hodin v Mostě, v ulici Šeříková, jako provozovatel vozidla tov. zn. Škoda Octavia, reg. zn. „X“, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť blíže nezjištěný řidič stál s výše uvedeným vozidlem v působnosti svislé dopravní značky B 29 „Zákaz stání“, a tím porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Žalobce se v žalobě současně domáhal toho, aby soud zrušil též rozhodnutí správního orgánu I. stupně a uložil žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal, že uložená pokuta je nezákonná a její výměra nepřezkoumatelná, neboť správní orgán I. stupně při svých úvahách nezohlednil žádné kritérium a přehlédl zákonná kritéria uvedená v § 125e odst. 2 zákona o silničním provozu. K povinnosti odůvodnit výši sankce žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 5 As 280/2016. Uvedl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nepřezkoumatelné, protože v něm správní orgán I. stupně nepopsal svou rozhodovací praxi v obdobných případech, a není tak zřejmé, zda je s ním uložená pokuta v souladu. Rozhodovací praxe je pro správní orgán závazná, a měla by být proto podle názoru žalobce v odůvodnění rozhodnutí popsána. K významu rozhodovací praxe žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 1 Afs 58/2009. Žalobce namítal, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nepřezkoumatelné též vzhledem k tomu, že jeho odůvodnění spočívá v citaci několika ustanovení, výčtu podkladů a následném konstatování skutkových a právních závěrů, aniž je odůvodněno, jakým způsobem bylo provedeno hodnocení důkazů a jakým způsobem došlo k právnímu posouzení zjištěných skutečností. Na podporu svého tvrzení odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2005, sp. zn. 5 Afs 197/2004. Zdůraznil, že správní orgán I. stupně sice konstatoval, že vozidlo žalobce stálo v úseku platnosti dopravní značky V 12c či B 29, již však neuvedl, jak k těmto závěrům na základě pořízené fotodokumentace dospěl. Fotodokumentace byla navíc jediným důkazem o údajném porušení pravidel silničního provozu, jelikož oznámení o přestupku a úřední záznam jsou nepoužitelnými důkazy. Dle žalobce správní orgán I. stupně vycházel pouze z oznámení o přestupku a hodnocením fotodokumentace se nezabýval, závěr o vině žalobce proto shledal nepřezkoumatelným. K použitelnosti oznámení o přestupku a úředního záznamu při dokazování žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

19. 8. 2016, sp. zn. 6 As 144/2016. Za nepřezkoumatelný žalobce považoval též závěr správního orgánu I. stupně, že dané vozidlo v inkriminované době provozoval, neboť tento závěr nijak neodůvodnil.

3. Žalobce dále namítal, že se správní orgán I. stupně nezabýval otázkou, zda byly předmětné dopravní značky na daném místě umístěny v souladu s § 77 odst. 5 zákona o silničním provozu k tomu příslušným orgánem dle opatření obecné povahy. V tom spatřoval nepřezkoumatelnost a nezákonnost, neboť právní závaznost těchto značek nebyla prokázána. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, sp. zn. 2 As 48/2008. Správní orgán I. stupně rovněž neodůvodnil závěr, že porušení pravidel silničního provozu nemělo za následek dopravní nehodu, ačkoliv je tato skutečnost jedním ze znaků skutkové podstaty dle § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu, nezaobíral se ani definicí pojmu stání dle § 2 písm. n) téhož zákona. Nebylo ani prokázáno, že se jednalo o stání, jelikož správní orgán I. stupně nedisponuje fotografiemi pořízenými s dostatečným časovým odstupem, aby bylo možné konstatovat, že se nemohlo jednat o pouhé zastavení. Řidič žalobcova vozidla naopak tvrdí, že s vozidlem v obou případech pouze zastavil, a to na dobu nutnou k naložení, resp. vyložení nákladu. Správní orgán I. stupně se rovněž nezabýval materiální stránkou správních deliktů, i z tohoto důvodu je proto prvoinstanční rozhodnutí nepřezkoumatelné. Dle žalobce se měl správní orgán I. stupně při hodnocení materiální stránky deliktů zabývat např. tím, jak dlouhou dobu vozidlo na předmětném místě stálo, zda někoho omezovalo ve výhledu či parkování nebo tím, jaká část vozovky zůstala volná. Takové okolnosti však správní orgán I. stupně nezohlednil. Ke skutku ze dne 24. 12. 2014 žalobce podotkl, že v tomto případě nemohlo dojít k naplnění materiální stránky, neboť zákaz zastavení na tomto místě platí kvůli přístupu popelářských vozů ke zde umístěným kontejnerům, je však známo, že odpadky na Štědrý den nejsou vyváženy. Žalobce také správnímu orgánu I. stupně vytýkal, že neodůvodnil naplnění znaků přestupku, zejména zavinění řidiče žalobcova vozidla.
4. Dále žalobce namítal, že výrok prvostupňového rozhodnutí je v rozporu s § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť neobsahuje všechna ustanovení, podle kterých bylo rozhodováno. Konkrétně zmínil § 125e odst. 2 zákona o silničním provozu, které obsahuje kritéria pro stanovení výměry pokuty. Dle žalobce je nedostatečný také odkaz na § 10 zákona o silničním provozu, které obsahuje velmi rozdílné povinnosti, neboť ve výroku měl být uveden konkrétní odstavec daného ustanovení. Schází rovněž odkaz na ustanovení, které obsahuje skutkovou podstatu přestupku, jehož znaky mají správní delikty vykazovat ve smyslu § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. K tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 A 21/2017. Žalobce dále poznamenal, že ohledal celou ulici Topolová v Mostě a zjistil, že se v této ulici žádná dopravní značka V 12c nenachází. Předmětný výrok proto shledal nesrozumitelným a nezákonným. Nesrozumitelně bylo dle žalobce vymezeno i místo spáchání druhého skutku, jelikož žalobce nebyl schopen dohledat, kde se nachází blok 531 na ulici Šeříková v Mostě. Tato ulice je však dlouhá několik stovek metrů, přičemž v celé její délce neplatí zákaz stání. Z výroku tudíž není možné dovodit, zda došlo k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku. Žalobce dále brojil proti tomu, že mu správní orgán I. stupně závazně určil, že pokutu a náklady řízení musí uhradit na jeho účet bezhotovostním převodem, poštovní poukázkou nebo v hotovosti na pokladně úřadu. Tyto částky totiž mohl uhradit i jinak, a to postupem dle § 163 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Tato možnost, která by byla jednodušší a levnější, však byla

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobci odeprěna. Upozornil též na skutkové nedostatky a nedostatky právní kvalifikace, kterými trpí oznámení o zahájení řízení, namítal tedy i nedostatečné sdělení obvinění, v důsledku čehož se nemohl řádně hájit.

5. Žalobce rovněž namítal, že správní orgán postupoval v rozporu s § 125g odst. 2 zákona o silničním provozu, neboť nevedl společné řízení o všech sbíhajících se správních deliktech a neuložil tak společnou pokutu, při které by aplikoval absorpční zásadu. Docházelo tedy k násobení pokuty, nákladů řízení i nákladů právního zastoupení. K tomu žalobce navrhl jako důkazy provést spisy ohledně všech správních deliktů dle § 125f zákona o silničním provozu, které mu byly nebo jsou kladeny za vinu správním orgánem I. stupně. Žalobce také zdůraznil, že správní orgán I. stupně nerespektoval závazný právní názor žalovaného vyslovený v jeho předešlých zrušovacích rozhodnutích. Správní orgán I. stupně totiž nespecifikoval, z jakých řízení mu jsou známy skutečnosti ohledně řidiče označovaného zmocněncem žalobce, a nevedl ani společné řízení o sbíhajících se deliktech. K tomu žalobce odkázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 6. 2016, sp. zn. 15 A 40/2014. Žalobce současně vznesl námitku nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný se nezabýval tím, zda správní orgán I. stupně dodržel jeho pokyny, ačkoliv to bylo jeho povinností. Překvapivost rozhodnutí žalobce dále shledal v tom, že žalovaný opakovaně naznačil, že k podanému odvolání nebude přihlížet, jelikož nebylo podepsáno elektronickým podpisem, následně však bez varování vydal žalobou napadené rozhodnutí. Žalovaný tedy postupoval v rozporu s tím, co avizoval, a tím porušil zákaz vydání překvapivého rozhodnutí. Žalobce považoval rozhodnutí správních orgánů za nepřezkoumatelná rovněž proto, že z nich nelze zjistit, jaké znění právních předpisů při svém rozhodování užíly. Uvedené sousloví „ve znění pozdějších předpisů“ je totiž v tomto ohledu neurčité. Není ani možné posoudit, zda bylo postupováno v souladu s čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, tedy zda bylo zkoumáno, jestli je nová právní úprava pro žalobce příznivější, či nikoliv, případně zda byla užita právní úprava platná v době spáchání deliktu. K povinnosti správního orgánu zkoumat, zda není novější úprava pro pachatele přestupku příznivější, žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2014, sp. zn. 7 As 34/2013. Přitom poukázal na to, že mu byla uložena pokuta dle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu, nicméně toto ustanovení nebylo v době spáchání deliktů účinné. Takový postup shledal v rozporu se zásadou zákazu retroaktivity.
6. Žalobce dále namítal, že skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla, a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je protiústavní, jelikož obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování. S poukazem na čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, § 112 odst. 1 a § 15 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) žalobce dále uvedl, že znakem přestupku podle § 125f zákona o silničním provozu bylo v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 také zavinění. Teprve až nabytím účinnosti zákona č. 183/2017 Sb. dne 13. 7. 2017 bylo zavinění coby znak tohoto přestupku odstraněno. Žalobce dovodil, že danou právní úpravu, která omezila odpovědnost nepodnikající fyzické osoby z objektivní na subjektivní, je nutné použít též na správní delikty, které byly spáchány přede dnem nabytí její účinnosti, jelikož se jedná o úpravu pro obviněného prospěšnou. K tomu poznamenal, že v uvedené novele zákona o silničním provozu je sice uvedeno, že zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2017, takové stanovení je však v rozporu s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv. Je proto nutné vycházet z obecné legisvakanční

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

lhůty, která činí 15 dnů od vyhlášení zákona. Závěrem žalobce odmítl, že by správní delikt zavinil, neboť učinil vše, aby porušení zákona o silničním provozu předešel. Jelikož nemohl porušení pravidel silničního provozu nijak zabránit, nejednal ani v nedbalosti nevědomé.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. K námitce nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti výměry pokuty uvedl, že výše sankce byla odůvodněna tím, že bylo přihlédnuto k závažnosti obou projednávaných správních deliktů, a tím, že se jedná o společné řízení. Uložení sankce v polovině zákonné sazby odpovídá závažnosti protiprávního jednání žalobce a působí též preventivně. K námitce nepřezkoumatelnosti závěru, že žalobce byl v předmětné době provozovatelem vozidla a že nebylo prokázáno, že nedošlo k dopravní nehodě, žalovaný odkázal na § 2 písm. b) zákona o silničním provozu, přičemž uvedl, že osoba provozovatele byla prokázána z doložených karet vozidla. Skutečnost, že nedošlo k dopravní nehodě, vyplývá z předložené dokumentace, a proto tuto možnost není nutno blíže komentovat ve správním spise či prvostupňovém rozhodnutí. K námitce nenaplnění materiální stránky přestupku a nezohlednění všech okolností případu žalovaný uvedl, že materiální stránka deliktu provozovatele koresponduje s materiální stránkou spáchaného přestupku. K naplnění tohoto materiálního znaku tedy dojde nejen ohrožením bezpečnosti silničního provozu, ale současně porušením příslušného ustanovení zákona, konkrétně § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Jelikož nebyl přestupek projednán s konkrétní osobou, nastala zde v důsledku porušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu objektivní odpovědnost provozovatele vozidla.
8. K námitkám nesrozumitelnosti rozhodnutí a neurčitosti výroku, absence úvah o zavinění a neuvedení formy nedbalosti žalovaný s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, sp. zn. 9 As 291/2014, konstatoval, že výrok rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti uvedené v § 68 odst. 2 správního řádu. Jelikož se jedná o správní delikt provozovatele vozidla, nemusí výrok rozhodnutí obsahovat náležitosti uvedené v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“), tedy ani údaj o zavinění. Právní úprava ani neuvádí, zda má být forma zavinění specifikována blíže, či zda stačí uvést, že se jedná o přestupek spáchaný z nedbalosti. K námitce, že měly být správní delikty projednány ve společném řízení a uložena společná pokuta za dané delikty, žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2016, sp. zn. 2 Afs 7/2016, a současně uvedl, že společné řízení o správních deliktech bylo provedeno, přičemž konkrétní delikty jsou uvedeny v rozhodnutí žalovaného. V tomto případě byla uložena souhrnná pokuta 2 000 Kč, která odpovídá rozmezí uvedenému v § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. K námitce spočívající v překvapivosti napadeného rozhodnutí žalovaný poznamenal, že překvapivé rozhodnutí je nutno chápat širěji, než jak jej definoval Ústavní soud v nálezu sp. zn. I. ÚS 220/04. Překvapivým rozhodnutím je např. případ, kdy odvolací soud potvrdí zamítavý rozsudek soudu první instance, učiní tak ale na základě jiného důvodu, než byl důvod zamítnutí žaloby soudem prvního stupně. Přestože se pojem překvapivého rozhodnutí vztahuje zejména k soudním rozhodnutím, nejedná se dle žalovaného ani v tomto případě o překvapivé rozhodnutí, neboť výsledek řízení bylo možno na základě zjištěného skutkového stavu předvídat.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

9. K námitce protiústavnosti § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu žalovaný uvedl, že předmětná právní úprava představuje posílení odpovědnosti provozovatele vozidla, kterému lze přičíst určité negativní následky, přestože vozidlo neřídil. Nejde přitom o prolomení ústavně zakotvené možnosti nevypovídat. Zdůraznil, že v případě správního deliktu se řeší objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, a nikoliv přestupek řidiče, který se projednává při ústním jednání. Provozovatel vozidla se mohl vyjádřit na základě výzvy (předvolání), k tomu žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2016, sp. zn. 5 As 122/2015.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

10. Žalobce na vyjádření žalovaného reagoval replikou, v níž uvedl, že rozhodnutí správních orgánů jsou nezákonná, jelikož odpovědnost za spáchaný delikt zanikla prekluzí dle § 32 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to před okamžikem, než správní rozhodnutí nabyla právní moci. Prvostupňové rozhodnutí ohledně správního deliktu ze dne 24. 12. 2014 bylo vydáno 14. 9. 2015, následně však bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 3. 2016 a další rozhodnutí bylo správním orgánem I. stupně vydáno až 25. 1. 2017. Jelikož se správnímu orgánu I. stupně nepodařilo vydat další rozhodnutí do jednoho roku od vydání toho předchozího, došlo k prekluzi přestupku dne 15. 9. 2016. Obdobně tomu je u přestupku ze dne 4. 2. 2015, o kterém bylo původně rozhodnuto správním orgánem I. stupně dne 11. 12. 2015. Následně totiž bylo žalovaným toto rozhodnutí zrušeno a nové rozhodnutí bylo správním orgánem I. stupně vydáno se společným řízením až 25. 1. 2017. K prekluzi přestupku ze dne 4. 2. 2015 tak došlo dne 12. 12. 2016. Na podporu své argumentace žalobce odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19. Současně poznamenal, že si je vědom, že tuto námitku uplatnil až po lhůtě pro podání žaloby, domnívá se však, že se zde neuplatní zásada koncentrace řízení, neboť prekluzi zkoumají soudy i správní orgány z úřední povinnosti. Dále žalobce s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, sp. zn. 9 As 56/2019, namítal, že správní orgán I. stupně zákonná kritéria pro výměru sankce pouze vyjmenoval, aniž by popsal, jak tato kritéria aplikoval na projednávaný případ. K nezákonnosti takto uložené sankce odkázal dále např. na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, sp. zn. 2 As 323/2016, či ze dne 28. 2. 2017, sp. zn. 5 As 208/2016.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
12. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

13. Nejprve se soud musel zabývat otázkou prekluze správního deliktu provozovatele vozidla. K zániku odpovědnosti za správní delikt z důvodu prekluze totiž musí správní soudy přihlídnout z úřední povinnosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004–39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS, ze dne 4. 3. 2016, č. j. 2 As 257/2015–37, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 9 As 226/2016–33, www.nssoud.cz, a nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07).
14. Podle § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že *„[o]dpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezačal řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“* Podle odstavce 5 téhož ustanovení *„[n]a odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby; obdobně to platí pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125f.“*
15. Zákon o silničním provozu tedy úpravu prekluze správních deliktů právnických osob vymezuje v § 125e odst. 3. Jelikož se jedná o společné ustanovení ke správním deliktům, vztahuje se i na správní delikty provozovatele vozidla upravené v § 125f zákona o silničním provozu, a to rovněž tehdy, je-li pachatelem správního deliktu fyzická osoba (srov. § 125e odst. 5 téhož zákona). Zákonná norma přitom rozlišuje běh subjektivní a objektivní lhůty – subjektivní lhůta činí dva roky ode dne, kdy se správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl, a objektivní lhůta činí čtyři roky ode dne, kdy k jeho spáchání došlo.
16. V posuzované věci došlo ke spáchání přestupků blíže neustanoveným řidičem, a tedy i ke spáchání správních deliktů provozovatele vozidla, ve dnech 24. 12. 2014 a 4. 2. 2015. Dne 20. 7. 2015 magistrát dle § 150 správního řádu vydal příkaz č. j. MmM/070006/2015/OSČ-P/PŠ ze dne 19. 6. 2015 ve věci správního deliktu provozovatele vozidla spáchaného dne 24. 12. 2014. Tento příkaz tedy byl prvním úkonem v řízení v případě daného správního deliktu, a tímto úkonem tudíž bylo zahájeno řízení o tomto správním deliktu žalobce. Je tak zřejmé, že řízení o správním deliktu spáchaném dne 24. 12. 2014 bylo zahájeno ve lhůtě dvou let ode dne, kdy se správní orgán I. stupně o spáchání daného správního deliktu dozvěděl.
17. Rovněž v případě správního deliktu spáchaného dne 4. 2. 2015 vydal správní orgán I. stupně příkaz o uložení pokuty ze dne 9. 11. 2015, č. j. MmM/128077/2015/OSČ-P/PŠ, a tento příkaz tedy byl prvním úkonem v řízení v případě daného správního deliktu, čímž bylo zahájeno řízení o tomto správním deliktu žalobce. Z uvedeného plyne, že řízení o správním deliktu spáchaném dne 4. 2. 2015 bylo zahájeno ve lhůtě dvou let ode dne, kdy se magistrát o spáchání správního deliktu dozvěděl. Dále soud konstatuje, že žalobou napadené rozhodnutí, které se týká obou výše uvedených správních deliktů žalobce, nabylo právní moci dne 29. 6. 2017. Z uvedeného vyplývá, že odpovědnost žalobce za dané správní delikty z pohledu zákona o silničním provozu nezanikla, a to ani z pohledu dvouleté subjektivní lhůty, ani z pohledu čtyřleté objektivní lhůty.
18. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, publ. pod č. 3528/2017 Sb. NSS, www.nssoud.cz, však platí: *„Rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, kdy zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

19. V souladu s výše citovaným názorem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu byl zdejší soud povinen hodnotit, zda pro žalobce není pozdější úprava promlčení obsažená v zákoně o odpovědnosti za přestupky příznivější.
20. V této souvislosti soud poukazuje na § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění účinném od 26. 2. 2020 do 21. 7. 2020, podle něhož platilo, že *„[o]dpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Soud je však nucen zdůraznit, že toto ustanovení nelze na projednávanou věc aplikovat, a to pro jeho protiústavnost. Ústavní soud totiž nálezem ze dne 23. 6. 2020, Pl. ÚS 4/20, výše citované ustanovení zrušil dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů (publikovaný dne 22. 7. 2020 ve Sbírce zákonů pod č. 325/2020 Sb.). Ústavní soud v předmětném nálezu v odstavcích 23 a 24 konstatoval, že *„v nyní posuzované věci, a v typové obdobných věcech, týkajících se (nejen) zániku odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu ve vazbě na novou právní úpravu v zákoně o odpovědnosti za přestupky, může nastat situace, že odpovědnost za správní delikt by podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy že správní delikt by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V uvedeném případě je tedy nová právní úprava upravená v zákoně o odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek, nesporně pro žalobce příznivější než předchozí právní úprava upravená v zákoně o silničním provozu (srov. též sub 5 až 7). Přejícné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 však výslovně ukládá, aby byla aplikována pro pachatele méně příznivá právní úprava. Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přestupkového práva účinnou do 30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.) a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přestupku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější.“*
21. Z výše uvedeného plyne, že dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí „trestnosti“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny. Nutno podotknout, že za této situace není v incidenčním případě (viz sub 3 až 7) možný ústavně konformní výklad § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a lze vystačit s oporou jeho § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.“
22. Soud byl tedy povinen posoudit, zda není pro žalobce pozdější úprava promlčení obsažená v zákoně o odpovědnosti za přestupky příznivější, když tato úprava nebyla výše citovaným nálezem Ústavního soudu nijak dotčena.
23. Podle § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky činí promlčení doba a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč. Podle § 31 odst. 1 téhož zákona promlčecí doba počíná běžet dnem

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Je-li znakem přestupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal. Podle § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba se přerušuje a) oznámením o zahájení řízení o přestupku a b) vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Podle odst. 3, byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání; jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání.

24. Soud konstatuje, že správní orgán I. stupně v případě správního deliktu ze dne 24. 12. 2014 rozhodnutím ze dne 11. 9. 2015, které bylo dodáno do datové schránky zástupce žalobce dne 14. 9. 2015, a toto datum je tak nutno považovat ze den jeho vydání [k tomu srov. § 71 odst. 1 písm. e) správního řádu], uznal žalobce vinným z daného správního deliktu. Toto rozhodnutí však bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 3. 2016, č. j. 739/DS/2016, zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Soud zdůrazňuje, že vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 9. 2015 došlo k přerušení promlčecí doby a od vydání tohoto rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu ze dne 24. 12. 2014, počala běžet nová jednoletá promlčecí doba. Soud podotýká, že rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2016, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 9. 2015, není rozhodnutím ve smyslu § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky. V posuzované věci tedy bylo nezbytné, aby nedošlo k uplynutí promlčecí doby, aby správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, jímž by žalobce uznal vinným ze správního deliktu spáchaného dne 24. 12. 2014, do 14. 9. 2016.
25. Podobná situace nastala též u správního deliktu žalobce spáchaného dne 4. 2. 2015. V případě tohoto správního deliktu správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 8. 12. 2015, které bylo vydáno dne 11. 12. 2015, uznal žalobce vinným z daného správního deliktu. Toto rozhodnutí však bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 3. 2016, č. j. 903/DS/2016, zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání. Soud zdůrazňuje, že vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 8. 12. 2015 došlo k přerušení promlčecí doby a od vydání tohoto rozhodnutí, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu ze dne 4. 2. 2015, počala běžet nová jednoletá promlčecí doba. V posuzované věci tedy bylo nezbytné, aby nedošlo k uplynutí promlčecí doby, aby správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, jímž by žalobce uznal vinným ze správního deliktu spáchaného dne 4. 2. 2015, do 11. 12. 2016.
26. Soud dále uvádí, že po zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 9. 2015 a 8. 12. 2015 žalovaným správní orgán I. stupně správní delikty žalobce ze dne 24. 12. 2014 a 4. 2. 2015 projednával ve společném řízení. Dne 25. 1. 2017 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí ze dne 5. 1. 2017, č. j. MmM/009639/2017/OSČ-P/PŠ, kterým uznal žalobce vinným ze správních deliktů spáchaných dne 24. 12. 2014 a 4. 2. 2015. Z uvedeného plyne, že k uplynutí promlčecí doby u správního deliktu spáchaného dne 24. 12. 2014 došlo dnem 14. 9. 2016 a u správního deliktu spáchaného dne 4. 2. 2015 dnem 11. 12. 2016, neboť správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí ze dne 5. 1. 2017, č. j. MmM/009639/2017/OSČ-P/PŠ, který uznal žalobcem vinným ze správních deliktů spáchaných dne 24. 12. 2014 a 4. 2. 2015, až dne 25. 1. 2017.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

27. Soud proto uzavírá, že došlo k promlčení správních deliktů provozovatele vozidla, které byly spáchány dne 24. 12. 2014 a dne 4. 2. 2015. Jelikož došlo k zániku odpovědnosti žalobce za dané správní delikty, je řízení postiženo vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. K tomu soud podotýká, že v dané věci zvažoval, zda zánik odpovědnosti za správní delikty má být vyhodnocen jako nezákonnost, jak jinak běžně dovozuje ve své rozhodovací činnosti. Avšak s ohledem na to, že rozhodnutí žalovaného bylo v době svého vydání z pohledu prekluze odpovědnosti za správní delikty vydáno v souladu se zákonem, nemohl soud oprávněně shledat nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Z tohoto důvodu tedy soud posoudil promlčení odpovědnosti za správní delikty, k němuž došlo dle právní úpravy účinné až po vydání rozhodnutí žalovaného, jako procesní vadu dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
28. S ohledem na zánik odpovědnosti žalobce za dotčené správní delikty bylo bezpředmětné zabývat se dalšími námitkami žalobce.
29. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v zániku odpovědnosti žalobce za správní delikty zrušil. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry soudu. V dalším řízení bude žalovaný povinen zastavit řízení z důvodu zániku odpovědnosti za správní delikty následkem uplynutí prekluzivní lhůty.
30. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, přestože žalobce na jednání trval, neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno dle § 76 odst. 1 s. ř. s. a v takovém případě právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.
31. Vzhledem k tomu, že žalobce měl ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě v celkové výši 15 342 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč, z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právního zástupce žalobce po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d), replika – § 11 odst. 1 písm. d)], z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 téže vyhlášky] a z částky 2 142 Kč představující 21 % DPH, kterou byl advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 31. srpna 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)